

COLLA DE DOLÇAINERS I TABALETERS XALOC I ESQUADRA DE TRABUCAIRES XALOC DE CASTELLÓ DE LA PLANA

ASSOCIACIÓ DEDICADA A LA INTERPRETACIÓ, ESTUDI, DIVULGACIÓ CULTURAL AL VOLTANT DELS NOSTRES INSTRUMENTS POPULARS COM SON LA DOLÇAINA I EL TABAL.

L'ESQUADRA DE TRABUCAIRES DE LA COLLA XALOC, REPRESENTA ELS GUERRILLERS CASTELLONENCS EN LA GUERRA DE LA INDEPENDÈNCIA (1808-1814), EN AMBIENT FESTÍVOL I, MAJORITARIAMENT, AMB L'ACOMPANYAMENT MUSICAL DE LES NOSTRES DOLÇAINES I TABALS.

La Colla de dolçainers i tabaleters Xaloc de Castelló de la Plana, és una associació de caràcter cultural, inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat Valenciana, Diputació Provincial de Castelló i Ajuntament d'aquesta ciutat, amb el nombre 2989, en la Secció 1ª del Registre d'Associacions i, adaptats a la Llei Orgànica d'Associacions (Llei 1/2002 de 22 de març de 2002).

Membres de:

**FEDERACIÓ DE COLLES DE CASTELLÓ (CASTELLÓ DE LA PLANA)
FEDERACIÓ VALENCIANA DE DOLÇAINERS I TABALETERS
COORDINADORA DE TRABUCAIRES DE CATALUNYA**

Agermanats amb:

**COLLA POLSEGUERA (CASTELLÓ DE LA PLANA)
COLLA PEPSI-COLLA (CASTELLÓ DE LA PLANA)
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS CAMÍ DE LA SERRA DE MATARÓ (BARCELONA)**

Apadrinats per:

**COLLA DE DOLÇAINERS I TABALETERS DE CASTELLÓ (PART MUSICAL)
COLLA DE TRABUCAIRES DE SANT ANDREU DEL PALOMAR (BARCELONA) (ESQUADRA DE
TRABUCAIRES)**

Guardons:

**CEPET D'ARGENT 2007 (ESQUADRA DE TRABUCAIRES)
GAIATERS D'HONOR GAIATA 14 "CASTALIA"**

Adreça:

Castelló de la Plana C/ Joaquín Costa 24 Tel. 626 00 89 96 www collaxaloc.com

Contactes:

**AMADOR MILIÁN MESEGUER (PRESIDENT)
667418224**

**MARTÍN REQUENA GARCIA (SECRETARI)
Tfn. 626628959**

**ANTONI AGUILA FILLOL (VOCAL)
Tfn. 607142249**

**PODEU VISITAR LA NOSTRA PÀGINA WEB: www.collaxaloc.com així com contactar amb nosaltres per
correu electrònic:
collaxaloc@yahoo.es**

ANY IV BUTLLETÍ N° 28

ABRIL 2009

Butlletí informatiu de la Colla de Dolçainers i Tabaleters Xaloc, de Castelló de la Plana, així com de la seua Esquadra de Trabucaires, dedicat a la divulgació de les seues activitats culturals i entorn fester.

LA DOLÇAINA, ANY 1873

**BERNARDO MUNDINA MILALLAVE, (ONDA 1839, CASTELLÓN 1909) HISTORIA
GEOGRAFÍA Y ESTADÍSTICA DE LA PROVINCIA DE CASTELLÓN, 1873.**

D'Aquest llibre de Bernardo Mundina hem llegit uns fragment al respecte de tradicions relacionades amb els nostres instruments musicals més tradicionals com son la dolçaina i el tabalet que l'escriptor va observar i viure de prop en **12 pobles castelloncs** durant la segona meitat del segle XIX i que no deixen de tindre curiositat, especialment per als que tenim aquesta afició, i quedarnos bocadabats encara hui, deprés d'haver passat més de segle i mig.

1ª PART (BUTLLETÍ 28) VOREM 3 POBLES:

AHÍN

“Durante los días de las fiestas, por la noche se reúne todo el pueblo en la plaza, en cuyo centro se eleva un tronco coronado con una grande losa sobre la cual arde una pequeña hoguera de tea, animada con nuevo combustible que de vez en cuando va añadiendo un mozo, nombrado al efecto. Este aparato que sirve de antorcha para iluminar la función, le llaman el barril, á su alrededor se agrupa el pueblo, formando una gran circunferencia, y ocupando la primera línea todas las mozas y gente jóven, dispuestos a bailar un fandango al son de la dulzaina y tamboril. Apenas el dulzainero ha empezado á dar al aire sus extrañas armonias, todos los mozos buscan pareja, y puestos frente á su elegida, le hacen un reverente acatamiento sin hablar palabra, á cuya señal sale la moza y se dispone al baile.

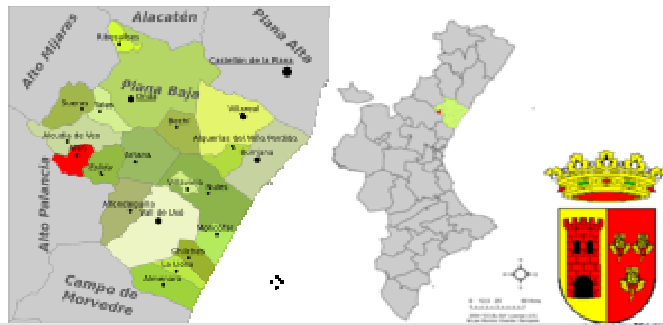
Cuando hace como una hora que están bailando, el gaitero acelera algún tanto el compás de su música como señal de que vá á terminar el baile, el cual suspende por media hora, durante la cual unos cuantos hombres dirigidos por el dulzainero, representan algunos mamarrachos, llamados pasos, que hacen desternillar de risa á los concurrentes, cual pudieran hacerlo las mas chistosas comedias representadas en magníficos teatros.

Alrternando los pasos de baile, pasan la mayor parte de la noche, retirándose á la madrugada á descansar para entrar de nuevo en el baile del día siguiente.

Terminadas las fiestas sale el dulzainero á dar un pasacalle por todo el pueblo tocando y recogiendo rollos, tortas, higos y todo lo que los vecinos le dan por despedida, esta limosna, que es además de la paga ajustada por los mayores, en algunos años es de tanta consideración para el gaitero, que carga una caballería con los citados regalos”

Aquell temps en el que ser dolçainer o tabaleter es considerava un ofici, ens resulta hui curiòs l'alternància dels noms en que s'els conexia (dolçainer o gaiter).

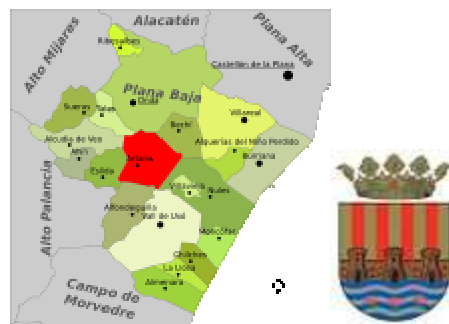
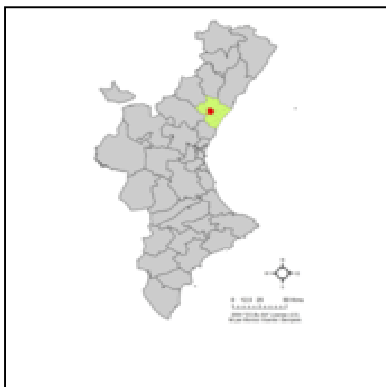
També llegint aquestes línies, ens sorprén la gran resistència d'aquells antics dolçainers quan tocaven tant de temps seguit, (ens queixem els dolçainers quan toquem una estoneta!) .

ARTANA

....Otra de las fiestas chocantes es la que se celebra por los vecinos del barrio del Cristo el día de San Vicente Ferrer.

La víspera por la noche todos aquellos vecinos se esmeran en arreglar las calles del barrio con arcos de mirto, y plantando árboles por toda la carrera de la procesión, transformando sus calles en un hermoso vergel; su piso cubierto de verdes hojas, y las casas blancas como la nieve, forman un contraste admirable; y esto unido a la alegría que respiran todos los vecinos, a las armonías de las músicas, y al son de la tradicional dulzaina, sorprende al forastero que por primera vez presencia esta animada función”.

LA MÚSICA POPULAR DE LA DOLÇAINA I EL TABAL RECUPERA EL SEU LLOC EN LA RECREACIÓ HISTÒRICA.

DOLÇAINERS I TABALETERS DE LA PARTIDA DEL "PENJADET", ALGEMESÍ

Un nou grup ha naixcut dins de l'Associació Napoleònica Valenciana format per 60 persones, de les que 52 representen a miquelets i 8 a civils. El grup s'anomena Partida de Josep Marco "el Penjadet" de 1707.

Al front de la partida van 16 músics. A banda dels tambors i píffres tan típics de les tropes d'aquells anys, a les recreacions històriques també sonaràn les notes dels instruments típics valencians, com la dolçaina i el tabalet.

DOLÇAINES EN FA

Paco Escudero ens fa referència a que té un nou producte: dolçaines llargues (en fa), l'altre dia les vam poder vore a Castelló en una fira dins del Festival de Danses de l'Antiga Corona d'Aragó. Pe més informació cal posar-se en contacte:

contactepacoescudero.com

www.pacoescudero.com

CURSET DE DOLÇAINA

Alberg Musical Piles
Dolçaina i Tabal

1er Alberg Musical - Cursos de Dolçaina i Tabalet

Estimats amics, per la present vos informem del 1er Alberg Musical que realitzarem en la platja de Piles, dedicat a la dolçaina i el tabalet.

Consistirà en cursos dedicats als nostres instruments més tradicionals impartits pels millors mestres, Antonio de la Asunción, Alejandro Blay, Vicent Borrás (Faenes). Ells impartiran cursos de manipulació de canyes, manipulació de tabalets, conjunt instrumental, ritmes tradicionals, etc.

I com a novetat, tindrem a Tania Centeno, logopeda, foniàtra i cantant, que ens ensenyarà tècnica de respiració i relaxació de l'aparell respiratori i a Josep Alemany, dolçainer i mestre, que impartirà un curs d'iniciació a la improvisació.

Més endavant vos informarem amb més detall de les classes, activitats i audicions.

Tot això ho realitzarem en l'alberg Mar i Vent de Piles (València) el cap de setmana de l'11 al 13 de setembre de 2009.

L'entrada serà el dia 11 de setembre a la vesprada i l'eixida el dia 13 també a la vesprada, amb règim de pensió completa. Per als que visquen prop, vorem la possibilitat d'estar en règim alimentari i poder anar a dormir a casa.

L'alberg està en primera esbossa de platja i compta amb habitacions de grup, gimnàs, sala de jocs, ping-pong, instal·lacions esportives, etc.

El preu dels cursos més la pensió completa és de 100 €.

Per motius de l'alberg, enguany, només podem atendre 50 places de pensió completa, per lo que les reserves de matrícules les farem per orde de petició al correu alberguemusicalpiles@telefonica.net. En el dit correu haureu de posar el vostre nom i cognoms, adreça, telèfon de contacte i correu electrònic.

Als 50 primers, ja els direm més endavant el nombre de compte per a fer l'ingrés de 50 € en concepte de reserva de plaça, la resta es farà en efectiu a l'arribada a l'alberg.

Tot açò ho organitza "Dolçaina i Percudos" colla de concerts atrevits i de la que són responsables Mª José Mompó i Toni Santos.

Volem agrair sincerament la gran quantitat de e:mails rebuts amb opinions, propostes, material gràfic i demandes de col.laboració.

BUTLLETÍNS ANTERIORS EN: www.collaxaloc.com

MOLTES GRÀCIES PER HAVER-NOS ATÉS, EN EL CAS QUE AQUEST BUTLLETÍ NO SIGA DEL SEU INTERÉS, LI PREGARÍEM QUE ENS HO FERA SABER.

LI CONTINUAREM INFORMANT.